

Отъ всяко чувствено усъщаніе, отъ всяко чувство остана въ душъ-тѣ и что-то е то представило, още и дыри-ты, т. е. представления или понятія, идеи. Способность, съ кою-то ся тиа дыры задръжавать въ душъ-тѣ, наричая ся память, памятіе, а способность, съ кою-то ся тиа пакъ на память повръщать, наричая ся сила за усъщаніе, въспоминаніе, както че сме видѣли това въ по'горный примѣръ за новый отдѣль на Драгана.

Что-то сме повече и до'часто видали, слушали, или друго-яче усъщали и чувствовали ми, то онова тврдѣ добрѣ и ясно помнимъ. А что то, напротивъ, само рядко, или за малко видѣли, или что-то сме видѣли не пазимъ го добрѣ, то тврдѣ лесно пакъ го забравяме. — Часто едно правимъ, а друго мыслимъ, и тогава сме разсѣяни. Мнозина, съ кой-то бы трѣбвало да потѣжимъ на душевнѣ тѣ си разсѣянность, тѣжатъ ся криво, че ничтѣ немогѫть добрѣ да за помнятъ. Съ усъщаніе-то притичаме у помошъ за памятіе. Азъ незнаї, на пр. въ кой день съмъ испратилъ едно писмо. Само ся усъщамъ, че то е было оній день, кога-то съмъ отишъль въ едно съборище, за кое то добрѣ знаї, че то баше ся събрало въ пятькъ.

Така си въспоминявамъ, че онова писмо съмъ пратиль въ пятькъ. Усъщаніе-то спомага за памятіе по обычны околности тато назадъ дохожда у оногова, что-то душъ-тѣ тръси. Още единъ примѣръ! Азъ видѣхъ единъ чловѣкъ, за кого-то ми ся чина, да ми е негово-то лице по-